

Аналітична довідка
про формування мережі закладів загальної середньої освіти
Голопристанської міської територіальної громади до 2027 року

I. Вступ.

У контексті реформування профільної середньої освіти потребує модернізації та трансформації мережа закладів загальної середньої освіти Голопристанської міської територіальної громади до 2027 року.

У ході проведення аналізу, узагальнення висновків та підготовки пропозицій враховувались положення нормативних документів:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти»;
- Плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 року № 903-р;
- Державного стандарту профільної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 року № 851;
- Положення про ліцей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2021 року № 1062;
- Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 року № 1451.

II. Аналіз ситуації

Огляд діючої мережі закладів загальної середньої освіти в громаді дає змогу зробити попередню оцінку їх майбутньої кількості, типу відповідно до вимог статей 32, 35 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Аналізом поточної мережі закладів загальної середньої освіти встановлено наступне.

Для аналізу використано дані до повномасштабного військового вторгнення російської федерації на територію України, тимчасової окупації громади зокрема, та сучасний стан галузі загальної середньої освіти.

Станом на 2025 рік функціонують із дистанційною формою здобуття освіти 3 заклади загальної середньої освіти. Встановлено простій у 10 закладах та одній філії.

У Голопристанській міській територіальній громаді наявні три організаційні типи закладів:

- заклади загальної середньої освіти з визначеною автономією (не філія і без філії) - 12;
- опорний заклад з визначеною автономією – 1;
- філія – 1.

Заклади загальної середньої освіти працюють у конфігураціях, залежно від того, чи наявні класи та учні, які належать до будь-якого з наступних трьох рівнів освіти (частина 1 статті 4 Закону України «Про повну загальну середню освіту»):
 початкова освіта (1-4 класи);
 базова середня освіта (5-9 класи);
 профільна середня освіта (10-11 класи).

Конфігурація рівнів освіти	2021 рік						2025 рік	
	ЗЗСО		ОЗ		Філія		ЗЗСО	
	Кількість закладів	Кількість учнів	Кількість закладів	Кількість учнів	Кількість закладів	Кількість учнів	Кількість закладів	Кількість учнів
початкова освіта	13	1382	1	173	1	59	3	531
базова середня освіта	13	1676	1	220	1	69	3	1136
профільна середня освіта	10	402	1	94	-	-	3	324

Основним організаційним типом закладу в громаді є ліцей (70%).

Беручи до уваги дані таблиці, статистичні дані форми ЗНЗ-1 у 2021 році та той факт, що більшість закладів, маючи у своїй конфігурації всі три рівня освіти і, як наслідок, значний дисбаланс між наповнюваністю класів, можна зробити висновок про низький показник середнього числа кількості учнів у класі по громаді – 19,3 осіб, а в деяких закладах освіти середній показник варіюється від 6,5 учнів до 11 учнів (Великокардашинський старостат). Це свідчило про нераціональність функціонування мережі закладів за їх типами в умовах територіальної громади та мало наслідком дефіцит кадрів, який впливав на якість освітнього процесу, проблеми у фінансуванні та утриманні через низький показник контингенту учнів.

Як зазначалося вище, внаслідок тимчасової окупації території громади, у 2025 році функціонують із дистанційним навчанням три ліцеї.

Внаслідок зменшення кількості закладів, які надають освітні послуги, та оптимізації (зменшення) мережі класів наповнюваність ліцеїв збільшилася. У 2025 році середній показник наповнюваності класів по громаді становить 21,8 учні.

Аналізуючи кількість здобувачів освіти закладів, встановлено домінування Голопристанського ліцею №2 щодо концентрації в ньому учнівського потенціалу.

Конкретизовані дані наведені в таблиці:

ЗЗСО	2021 рік			2025 рік		
	початкова освіта	базова середня освіта	профільна середня	початкова освіта	базова середня освіта	профільна середня
Голопристанський ліцей № 2	249	248	77	178	423	86
Голопристанський ліцей № 3	167	233	79	180	447	143
Голопристанський ліцей № 1 Голопристанської міської ради	232	270	65	-	-	-
Голопристанський ліцей № 4 Голопристанської міської ради	153	183	36	-	-	-
Старозбур'ївський ліцей Голопристанської міської ради	83	104	37	-	-	-
Великокардашинський ліцей Голопристанської міської ради	59	69	2	-	-	-
Малокардашинська гімназія Голопристанської міської ради	37	44	-	-	-	-
Кардашинська гімназія Голопристанської міської ради	25	34	-	-	-	-
ОЗО «Новозбур'ївський ліцей» Голопристанської міської ради	173	220	94	-	-	-
Філія опорного закладу освіти «Новозбур'ївський ліцей» Голопристанської міської ради	59	69	-	-	-	-
Новозбур'ївська гімназія Голопристанської міської ради	82	82	-	-	-	-
Малокопанівський ліцей Голопристанської міської ради	77	130	36	-	-	-

Гладківський ліцей Голопристанської міської ради	122	145	38	-	-	-
Таврійський ліцей Голопристанської міської ради	96	134	32	173	276	95

У 2021 році заклади із 10-11 класами мали наповнюваність 20,7 учнів, а у 2025 році – 24,9. Із точки зору ефективності та у світлі запровадження ліцеїв важливим чинником є кількість класів та учнів у них (частина 1 статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Заклади загальної середньої освіти громади, маючи мережу 10-11 класів, значно відрізнялися середньою наповнюваністю класів старшої школи.

Як видно з даних 2025 року, з проведеною оптимізацією мережі профільних класів збільшився показник їх наповнюваності.

Слід зазначити, що у 2021 році число здобувачів освіти 10-11 класів значно нижче, ніж на рівні базової середньої освіти. За 2021-2025 роки показник кількості учнів, які продовжили профільне навчання після 9-го класу коливається в межах 30-17%. Це свідчило про те, що частина учнів вибувала для продовження навчання у ЗПТО.

Однак, з огляду на плани створення окремої мережі ліцеїв, необхідно зосередитись на показнику оптимальної наповнюваності класів із профільною середньою освітою відповідно до чинного законодавства.

Відповідно до норм законодавства, а саме: частини 2 статті 12, частини 1 статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту», передбачено функціонування не менше двох класів за трьома профілями навчання, тобто не менше 60 учнів за одним роком навчання.

Для вивчення можливості запровадження ліцеїв у громаді проаналізовано прогнозований показник наповнюваності 10 та 11 класів. Наразі це учні, які навчаються у 7, 6, 5 класах закладів загальної середньої освіти громади, а саме:

7 клас – 257 учнів, які розпочнуть навчання у академічному ліцеї з 01 вересня 2027 року;

6 клас – 215 учнів, які розпочнуть навчання у академічному ліцеї з 01 вересня 2028 року;

5 клас – 244 учнів, які розпочнуть навчання у академічному ліцеї з 01 вересня 2029 року.

Враховуючи похибку (максимально 30%), пов'язану з числом учнів, які продовжать навчання у інших академічних ліцеях чи ліцеях професійного спрямування, прогнозовано максимальний контингент учнів 10-х класів орієнтовно становить:

2027-2028 н.р. – 180 осіб;

2028-2029 н.р. – 150 осіб;

2029-2030 н.р. – 170 осіб.

Наведені дані в аспекті контингенту здобувачів профільної середньої освіти свідчать про існуючу можливість створення академічного ліцею в громаді навіть при збільшенні числа учнів, які вибуватимуть після 9-х класів за їх вибором та бажанням.

Зазначені розрахунки зроблені відповідно до вимог чинного законодавства, зазначеного у розділі I аналітичної довідки.

III. Створення ліцею для забезпечення профільної середньої освіти

Відповідно до частини 4 статті 6 Закону України «Про повну загальну середню освіту» у громаді є можливість реалізувати такий напрямок профільної середньої освіти, як академічне спрямування.

Зміна типу закладу буде залежати від ряду факторів, а саме:

- мінімальної кількості учнів у новому типі закладу – академічному ліцеї;
- очікувана кількість майбутніх учнів;
- якісний склад педагогічних працівників;
- географія розташування закладів загальної середньої освіти на території громади;
- зміни в поточній мережі закладів загальної середньої освіти у зв'язку зі створенням ліцею.

Такі важливі фактори як чисельність населення громади, фактичну кількість дітей шкільного віку громади, наявну матеріально-технічну базу для реалізації профільної середньої освіти проаналізувати в довідці не є можливим через тимчасову окупації території Голопристанської міської територіальної громади.

Враховуючи дані розділу II довідки прогнозовано створити ліцей можна на базі Голопристанського ліцею №2.

Відповідно до частин 4, 6 статті 31 Закону України «Про повну загальну середню освіту» даний заклад загальної середньої освіти може мати статус опорного та мати у своєму складі філію (філії).

Відповідно до частини 1 статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» у ліцеї повинно бути забезпечено функціонування не менше двох класів за трьома профілями навчання. Наразі Закон не передбачає розмір класів, крім обмеження кількості учнів у класі таке, як максимум 30 осіб (частина 2 статті 12).

Як видно з наведених даних у розділі I аналітичної довідки, прогнозовано маємо достатню наповнюваність класів у ліцеї.

Навіть у разі внесення Міністерством освіти і науки України змін у законодавчі документи щодо вимог до контингенту ліцею, а саме 100 учнів за одним роком навчання (наказ МОН від 10.10.2024 року № 1451), залишається можливість формування даного типу закладу освіти у громаді.

Як зазначалося, найвищий показник середньої наповнюваності 10 і 11 класів у Голопристанському ліцеї №2 та становить 28,6 осіб.

Очікуваний контингент здобувачів профільної середньої освіти ставить у 2027-2028 н.р. – 257 осіб, із них 124 учні (49%) Голопристанського ліцею №2.

Враховуючи сучасне законодавство в ліцеї мережа класів максимально може становити:

- 2027-2028 н.р. – три 10-х класи;
- 2028-2029 н.р. – чотири 10-х класи, три 11-х класи;
- 2029-2030 н.р. – чотири 10-х класи, чотири 11-х класи, три 12-х класи.

При такій мережі в учнів буде можливість вивчати не лише обов'язкові навчальні предмети/курси, а й здійснювати навчання вибіркового циклу шляхом формування міжкласних груп на паралелі відповідно до обраних навчальних предметів (інтегрованих курсів).

Відповідно до вимог, визначених частиною 1 статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту», у ліцеї повинно бути забезпечено навчання за трьома профілями, які учні обиратимуть відповідно до своїх інтересів, здібностей та подальших професійних планів.

Згідно з Державним стандартом профільної середньої освіти у академічному ліцеї формуються профілі навчання шляхом їх вибору здобувачами освіти на основі аналізу власних потреб, готовності, уподобань та інтересів за сприяння педагогічної ради, очікувань батьків та місцевої громади, суспільства.

В Голопристанському ліцеї №2 прогнозовано можна сформувати профілі навчання відповідно до освітніх галузей:

- мовно-літературної, в межах якої може реалізовуватись базовий і поглиблений рівень профілю української та іноземної філології;
- громадянської та історичної, в межах якої може реалізовуватись історичний профіль;
- математичної.

В учнів буде забезпечено можливість зосередитися на профільних навчальних предметах (інтегрованих курсах) на поглибленому рівні та предметах (курсах), не пов'язаних із обраним профілем.

Для реалізації вимог Державного стандарту профільної середньої освіти в ліцеї важливим є кадровий ресурс, рівень кваліфікації педагогічних працівників, які здійснюватимуть профільну освіту на компетентнісному підході.

В Голопристанському ліцеї №2 у 2025 році освітній процес забезпечують усього 43 педагогічних працівників (9 - сумісники, 32 – основні працівники, 2 декретна відпустка). Показник відповідності вищій фаховій освіті становить 100%.

Якісний склад педагогічних кадрів наступний:

вища кваліфікаційна категорія у 20 осіб (47%);

I категорія – у 10 осіб (23%);

II категорія - 2 особи (7%).

Звання «учитель-методист» присвоєно 4 особам (9%), «старший учитель» - 12 особам (27%). Педагогічні працівники закладу мають високий рівень кваліфікації.

Важливим чинником для створення ліцею є географія розташування закладів загальної середньої освіти на території громади.

Територіальне розташування Голопристанського ліцею №2 у місті Гола Пристань має наступні переваги:

- наявність комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Голопристанської міської ради для залучення фахівців та використання навчально-методичної бази в роботі з особами з особливими освітніми потребами;

- доступ до спортивної, культурної, соціальної інфраструктури.

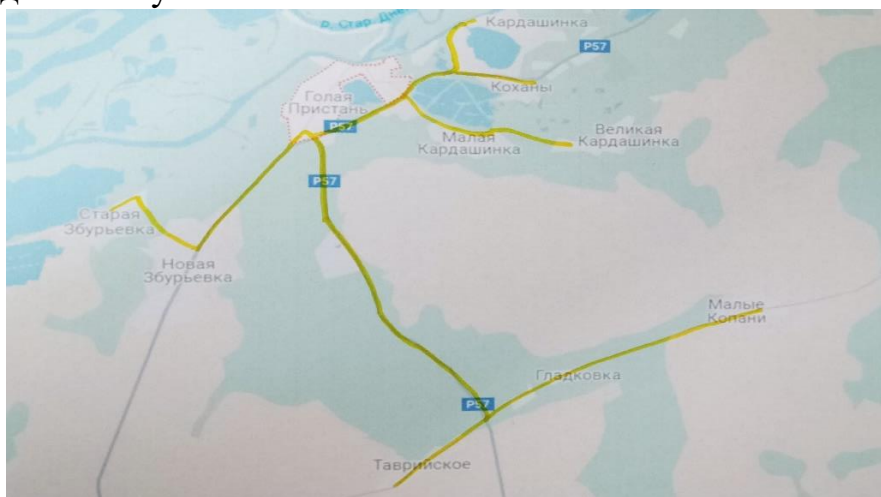
Голопристанський ліцей №2 буде розташований в існуючих шкільних будівлях. Нового приміщення для його відкриття не потрібно. Голопристанський ліцей №2 наразі не перебуває на лінії обстрілів, будівля закладу поки не зазнала значних ушкоджень на відміну від інших закладів міста.

Потужність приміщення, де потенційно можуть бути розташовані класи ліцею становить 1200 осіб.

Відповідно до вимог частини 1 статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» для започаткування та проведення освітньої діяльності комунального ліцею засновник має забезпечити відповідність такій вимозі, як підвезення (у разі потреби) учнів і педагогічних працівників до закладу освіти (місця навчання, роботи) та у зворотному напрямку до місця проживання (за потреби) на відстань, що визначається законодавством.

Таким чином, для здобуття профільної середньої освіти учнями громади необхідним є забезпечення підвезення шкільними автобусами з населених пунктів.

Умовний маршрут підвезення учнів до ліцею в місто Гола Пристань може виглядати наступним чином:

Протяжність маршрутів становить:

- від с. Кардашинка до міста Гола Пристань – 11,8 км;
- від с. Мала Кардашинка до міста Гола Пристань – 7,1 км;
- від с. Велика Кардашинка до міста Гола Пристань – 14,4 км;
- від с. Нова Збур'ївка до міста Гола Пристань – 9,4 км;
- від с. Стара Збур'ївка до міста Гола Пристань села – 12,9 км;
- від с. Таврійське до міста Гола Пристань – 20,1 км;
- від с. Гладківка до міста Гола Пристань – 21,2 км;
- від с. Малі Копані до міста Гола Пристань – 27,7 км.

Організація підвезення потребуватиме певних фінансових вкладень та підготовки.

Відповідно до чинного законодавства мережа закладів загальної середньої освіти формується з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуації, процесів децентралізації громад. У зв'язку з цим та відповідно до частини 6 статті 31 Закону України «Про повну загальну середню освіту» сформований ліцей на базі Голопристанського ліцею №2 може мати структуру, в складі якої:

- базова школа(5-9 класи);
- старша школа, профільна освіта (10-12 класи).

Зважаючи на вищевикладене, Голопристанський ліцей №2 Голопристанської міської ради відповідає законодавчим вимогам до створення ліцею у межах реформування старшої профільної школи.

Створення додатково ще одного ліцею в громаді не є раціональним. Таке рішення у громаді може привести до посилення проблеми конкуренції між закладами, яка веде не до поліпшення якості викладання, а до посилення диференціації шкіл та до зміни чисельності учнів.

IV. Моделювання нової мережі закладів загальної середньої освіти громади

Відповідно до вимог частини 1 статті 32, частини 1 статті 35 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та беручи до уваги дані та факти аналітичної довідки, першочерговим завданням є трансформація мережі закладів загальної середньої освіти до 01 вересня 2027 року.

При прийнятті рішення засновником щодо створення нової мережі закладів загальної середньої освіти можливим є виникнення тиску:

- з боку самих закладів, деякі з яких захочуть стати/залишитися певним типом школи, а деякі протистоятимуть таким змінам;
- з боку батьків, які звикли мати старші класи ближче до місця проживання;
- бюджетного тиску з приводу обмеження кількості профільних ліцеїв, щоб мінімізувати необхідні державні витрати.

Таким чином, фактична мережа з 01 вересня 2027 року буде результатом складних взаємодіючих впливів.

Враховуючи реалії, які виникли внаслідок повномасштабного військового вторгнення російської федерації на територію України, зокрема тимчасової окупації громади, контингент здобувачів освіти прогнозувати дуже складно, територія зазнала значних руйнацій, багато жителів громади залишилися без житла тому перспективи повернення дітей до громади дуже низькі. У зв'язку з цим та з метою збереження можливості після деокупації території громади, здобувати якісну освіту дітям на всіх рівнях - можливий наступний варіант моделювання нової мережі закладів загальної середньої освіти.

Статус ліцей у громаді у межах реформування старшої профільної школи залишається у Голопристанському ліцеї № 2.

Також статус гімназії з початковою ланкою матимуть наступні заклади:

- Голопристанська гімназія № 3 Голопристанської міської ради з філією Великокардашинська початкова школа;
- Новозбур'ївська гімназія Голопристанської міської ради;
- Таврійська гімназія Голопристанської міської ради з філією Гладківська початкова школа.

Початкові школи:

- Малокопанівська початкова школа;
- Старозбур'ївська початкова школа.

V. Дорожня карта та план трансформації мережі закладів загальної середньої освіти громади

Зважаючи на викладене, пропонується дорожня карта та план трансформації мережі закладів загальної середньої освіти, а саме:

№ з/п	Захід	Термін	Документ/рішення
1.	Аналіз показників діючої мережі закладів загальної середньої освіти в громаді	До 14 лютого 2025 року	Аналітична довідка
2	Визначення індикаторів, факторів для створення ліцею	До 14 лютого 2025 року	Аналітична довідка
3.	Затвердження Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти	До 20 лютого 2025 року	Наказ міської військової адміністрації
4.	Зміна типу закладів загальної середньої освіти на гімназію: Голопристанського ліцею № 3, Таврійського ліцею, Старозбур'ївського ліцею, Малокопанівського ліцею.	2025-2026 рік	Рішення міської ради/Наказ міської військової адміністрації
4.1.	Інформування і громадські слухання		Оголошення, протокол
4.2.	Ухвалення рішень про створення гімназій та початкових шкіл як окремих юридичних осіб		Рішення міської ради/Наказ міської військової адміністрації
5.	Ліквідація закладів : Гладківський ліцей, Малокардашинська гімназія, Кардашинська гімназія, ОЗО «Новозбур'ївський ліцей» та філія ОЗО «Новозбур'ївський ліцей», Голопристанський ліцей №4 та Голопристанський ліцей №1, Великокардашинський ліцей.	2025-2026 рік	Рішення міської ради/Наказ міської військової адміністрації
5.1.	Інформування і громадські слухання		Оголошення, Протокол
5.2.	Ухвалення рішення про ліквідацію закладів.		Рішення міської ради/Наказ міської військової адміністрації
6.	Внесення змін до розподілу територій обслуговування, закріплених за закладами загальної середньої освіти	До 01 вересня 2027 року	Рішення виконавчого комітету Голопристанської міської ради

7.	Затвердження статуту у новій редакції Голопристанського ліцею відповідно до концептуальних засад реформування профільної середньої освіти	До 01 вересня 2027 року	Рішення міської ради/Наказ міської військової адміністрації
----	---	-------------------------	---

В.о.начальника відділу
освіти, молоді та спорту

Марина ПРОТАС